

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/50/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114220976
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114220976.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., 811 04 Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, proti žalovaným 1. rade: L. X., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom M. XXX/XX, XXX XX U. W., t.č. na neznámom mieste, 2. rade: C. D., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom S., t.č. na neznámom mieste, obaja zastúpení opatrovníčkou: JUDr. O. P., vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Piešťany, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie, IČO: 42362962, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, zast.: JUDr. Patrik Podhorský, advokát, so sídlom Zámocká 36, Bratislava, o zaplatenie 2.335,56 eur s prísl. a zmluvnej pokuty, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 18C/7/2015 - 58 zo dňa 16. novembra 2015 v zamietajúcej časti a časti priznaných trov vedľajšiemu účastníkovi, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v zamietajúcej časti istiny 2.082,48 eur so 4,025 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.082,48 eur od 28.11.2011 do zaplatenia a ročným úrokom z omeškania vo výške 4,025 % zo sumy 53,93 eur od 25.1.2011 do 27.2.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.2.2011 do 30.3.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 16,57 eur od 28.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.5.2011 do 28.6.2011, zo sumy 16,57 eur od 25.8.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.9.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.10.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.11.2011 do 6.2.2013, zo sumy 2.157,20 eur od 28.11.2011 do 6.2.2013, p o t v r d z u j e .

Vo zvyšnej zamietajúcej časti a v súvislom výroku o náhrade trov konania sa rozsudok súdu prvého stupňa ruší a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu v sume 539,26 eur s 4,025 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 539,26 eur od 28.11.2011 do zaplatenia. V časti istiny 2.082,48 eur s 4,025 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.082,48 eur od 28.11.2011 do zaplatenia a v časti zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne a ročným úrokom z omeškania vo výške 4,025 % zo sumy 53,93 eur od 25.1.2011 do 27.2.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.2.2011 do 30.3.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 16,57 eur od 28.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.5.2011 do 28.6.2011, zo sumy 16,57 eur od 25.8.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.9.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.10.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.11.2011 do 6.2.2013, zo sumy 2.157,20 eur od 28.11.2011 do 6.2.2013, žalobu zamietol, o trovách konania rozhodol tak, že žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal a žalobcu

zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia v sume 524,32 eur. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 9 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 z.č. 129/2010 Z.z., § 3, § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Skutkovo svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dohodnutú výšku zmluvnej odmeny, ktorá predstavuje úročenie úveru, považuje za rozporné s dobrými mravmi. Žalobca, ktorý uzatvoril zmluvný vzťah so žalovanou ako veriteľ, pri uzatvorení tohto zmluvného vzťahu vystupoval v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, čo vyplýva z výpisu z obchodného registra a žalovaný ako dlžník uzatváral danú zmluvu s cieľom nevzťahujúcim sa k obchodnej činnosti, podnikaniu alebo povolaniu. Preto v danej veci je potrebné aplikovať nielen Smernicu rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ale aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak sú pre žalovaného priaznivejšie a neprihliadať na tie ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľov v Občianskom zákonníku a rovnako na neprijateľné podmienky. Podľa priemerných úrokov z úverov obchodných bánk, zverejnených Národnou bankou Slovenska, v auguste 2008 bol pri nových spotrebiteľských úveroch, priemerný úrok vo výške 14,40 % ročne. Zo zmluvy o úvere vyplýva medzi účastníkmi dohodnutá ročná úroková sadzba 70 %. Takáto dohodnutá výška úroku podstatne prevyšuje priemerné úroky, uplatňované v rovnakom čase bankami. Preto súd považoval dohodnutú výšku úroku za rozpornú s dobrými mravmi. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012 sp. zn. 5 Cdo 26/2011, neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca poskytol žalovaným v 1. a 2. rade úver vo výške 1.050 eur, v skutočnosti bolo čerpané 792,34 eur, z ktorej sumy uhradili iba sumu 253,08 eur. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie s poukazom na citované zákonné ustanovenia dospel k záveru, že predmetný úver bol poskytnutý bez poplatku a bez úroku, nakoľko z obsahu zmluvy nie je možné zistiť výšku, počet a termín splátok istiny, výšku, počet a termín splátok úrokov, výšku, počet a termín splátok iných poplatkov, rovnako nie je možné z obsahu zmluvy zistiť ani konečnú splatnosť poskytnutého úveru. Spojenie istiny, úrokov a poplatkov v zmluve nemožno považovať za náležitosť zmluvy v zmysle zákona. Za danej situácie potom súd vychádzal z toho, že žalobca poskytol žalovaným z titulu úveru spolu sumu 792,34 eur, z tejto sumy žalovaní splatili sumu 253,08 eur, zostáva im teda uhradiť dlh voči žalobcovi vo výške 539,26 eur. V tejto časti považoval súd návrh žalobcu za dôvodný, z priznanej sumy zaviazal súd žalovaných zaplatiť ročný úrok z omeškania vo výške 4,025 % od 28.11.2011, kedy boli žalovaní so zaplatením uvedenej sumy v omeškani. Úrok, dohodnutý medzi účastníkmi konania v zmluve o úvere, súd považoval za v rozpore s dobrými mravmi s tým, že v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, zmluva v časti dohodnutého úroku je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovaným povinnosť plniť. Súd návrh v časti istiny v sume 2.082,48 eur so 4,025 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.082,48 eur od 28.11.2011 do zaplatenia a v časti zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne a ročným úrokom z omeškania vo výške 4,025 % zo sumy 53,93 eur od 25.1.2011 do 27.2.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.2.2011 do 30.3.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 16,57 eur od 28.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.5.2011 do 28.6.2011, zo sumy 16,57 eur od 25.8.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.9.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.10.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.11.2011 do 6.2.2013, zo sumy 2.157,20 eur od 28.11.2011 do 6.2.2013 zamietol z dôvodov uvedených vyššie. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že v konaní prevažne úspešným žalovaným v 1. a 2. rade nepriznal náhradu trov konania, keďže títo si trovy konania neuplatnili, súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi spolu v sume 524,32 eur, ktorá suma pozostáva: 4 úkony právnej služby á 101,25 eur + 4 x režijný paušál á 8,39 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie vo veci, vyjadrenie zo dňa 13.10.2014 k vyjadreniu žalobcu, účasť na pojednávaní dňa 16.11.2015), náhrada za stratu času 55,92 eur, cestovné náhrady 29,84 eur.

Proti tomuto rozsudku v časti, kde súd žalobu zamietol podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne z dôvodov podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O.s.p. a podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d) a písm. f) O.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že vyhovie návrhu a žalovaných zaviazal na zaplatenie žalovanej povinnosti a tiež na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia prvostupňového konania a aj druhostupňového konania, alternatívne navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 131,57 eur vrátane DPH ((1 úkon - podanie odvolania vo výške 107,67 eur vrátane DPH (81,33 eur +

20 % DPH), 1 krát režijný paušál po 10,07 eur vrátane DPH (8,39 eur + 20 % DPH)) a náhradu iných trov odvolacieho konania za súdny poplatok za podané odvolanie. Žalobca namieta postup súdu prvého stupňa, kde rozhodnutie týkajúce sa posúdenia zákonnosti a primeranosti odplaty odporuje relevantnej právnej úprave. Je nepreskúmateľné, na základe čoho súd namiesto § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere použil § 39 OZ a skonštatoval, že odplata je neprimeraná a neplatná. Ust. § 53 ods. 6 OZ je špeciálnou právnou normou, ktorá upravuje aká maximálna výška odplaty je prípustná. V zmysle tohto ust. to rozhodne nie je priemerná úroková sadzba bánk, pretože zákon vychádza z odplaty obvyklej na finančnom trhu. Súd nemal v konaní za preukázané, aká je obvyklá odplata na finančnom trhu. Tým, že súd vo veci nepoužil pre rozhodovanie príslušnú právnú normu, nesprávne vyhodnotil skutočnosti vyplývajúce zo spisu a dospel aj k nesprávnym právnym záverom. Zároveň namieta aj nedôvodný záver súdu, kedy by úver poskytnutý na základe zmluvy mal byť považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Uzavretá zmluva o revolvingovom úvere obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti. K tvrdeniu o chýbajúcej náležitosti zmluvy - konečnej splatnosti úveru poukázal na skutočnosť, že Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi tvorí súčasť zmluvy a zmluvného vzťahu medzi účastníkmi, a toto obsahuje konečnú splatnosť vyjadrenú dátumom splatnosti poslednej splátky. Výslovne je to dané aj ust. čl. 4. ods. 4.5 zmluvných dojednaní zmluvy o RÚ. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje z právneho hľadiska potvrdenie akceptácie predloženého návrhu na uzavretie zmluvy. V zmysle ust. čl. 7 ods. 7.1 zmluvných dojednaní predstavuje toto oznámenie neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi pritom vyjadruje v otázke konečnej splatnosti úveru skutočnosť, ktorá plynie z bodu 6 samotnej zmluvy. Namieta tiež dôvodnosť tvrdenia, podľa ktorého by zmluva o revolvingovom úvere nemala obsahovať rozčlenenie splátky na časť istiny, úrokov a poplatkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere medzi účastníkmi konania nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istiny, úroky alebo poplatky uhradili v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a pod.. V prípade ak splátkou uhradza sa istina a úrok, nemá rozlišovanie danej splátky na časť istina a časť úrok žiadny reálny a praktický význam. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok. Záver súdu o tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov je vecne nesprávny. Dôvod, pre ktorý súd zamietol návrh v časti zmluvnej pokuty z rozsudku nevyplýva. V tomto smere je rozsudok nepreskúmateľným pre absenciu akýchkoľvek dôvodov. Namieta aj priznanie náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi. Poukázal na ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a na to, že z rozsudku nevyplýva ani len to, podľa ktorého zákonného ustanovenia súd rozhodol, ako právnou normu vyložil a aplikoval, či zohľadňoval postavenie vedľajšieho účastníka ako osobitného subjektu v prípade ktorého súdna prax priznáva náhradu trov právneho zastúpenia výnimočne. Ak už raz zákonodarca priznal nejakému subjektu určité osobitné postavenie aj vo vzťahu k súdnemu konaniu, potom vychádzal z logického predpokladu, že tento subjekt bude odborne, personálne a materiálne pripravený na vykonávanie svojej činnosti. Poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 6 M Cdo 5/2013. Zároveň uviedol, že súd nezákonne priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov aj preto, že tento subjekt ani nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka. S účinnosťou od 01.01.2015 pre každý takýto subjekt je stanovená povinnosť predložiť súhlas toho, na strane koho má vystupovať, inak sa na takýto subjekt neprihliada. Vedľajší účastník uvedené nespĺnil, tak ako v iných prípadoch vstúpil do konania spôsobom, kedy o žalovanom má informácie získané od súdu.

K odvolaniu sa vyjadril vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Poukázal na to, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj na to, že dohoda o výške úrokov alebo odplaty za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom a preto je podľa § 39 OZ neplatná. Uviedol, že zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná a poukázal na ust. § 52 ods. 1, 3, a 4 a § 53 ods. 1, § 54 ods. 2 OZ ust. § 2 písm. d) z.č. 129/2010 Z.z.. Zmluva je svojou povahou spotrebiteľská a preto sa riadi režimom Občianskeho zákonníka. Záver o tom, že okresný aj krajský súd na vzťah založený zmluvou o úvere, ktorá je vo výpočte ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchod. Zákonníka, aplikovali ustanovenie Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských veciach, nie je v rozpore so zákonom ani inými právami žalobcu, vyslovil aj Ústavný súd v Uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013. Vzhľadom na aplikačné problémy bola prijatá novela OZ a ust. § 52 ods. 2 OZ. Obsah zmluvy v zmysle dodatkov naformulovaných žalobcom a jej niektoré podmienky, ako zmluvy spotrebiteľskej sa javia v zmysle § 53 OZ neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a teda neplatnými ex tunc. Takéto zmluvné dojednania sú nevyvážené, spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda predstavujú v zmysle § 53 OZ neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 792,34 eur,

pričom žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 253,08 eur, tým zanikla povinnosť žalovaného vrátiť finančné prostriedky v tejto výške, pričom mu ostala povinnosť vrátiť sumu 539,26 eur. Napriek tejto skutočnosti žalobca žalobou požaduje zaplatiť sumu 2.335,56 eur. Poukazuje na výšku ročnej úrokovej sadzby prevyšujúcej 30% a poplatkov za úver. Žalobca v konaní uplatňuje neprimerane vysoké úroky a poplatky za poskytnutie úveru. Takéto dojednania sú v rozpore s dobrými mravmi, a preto sú neplatné. Žalobca sa takýchto úrokov nemôže domáhať, keďže svojou povahou ide o úžeru. V danom prípade ročný úrok dohodnutý predstavoval okolo 60-70%, čo je viac ak šesťnásobok v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou úverov poskytovaných bankami v tomto období. Zmluvné úroky za poskytnutý úver dojednané v zmluve o spotrebiteľskom úvere sú neprimerané a ich dojednanie je pre rozpor s dobrými mravmi neplatné v zmysle § 39 OZ. Ďalej uviedol, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti, ktoré sú vymenované v § 11 ZSÚ. Žalobcovi tak vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil neplatnosť Dohody o úrokoch a odmene za poskytnutie úveru, a z tohto dôvodu správne žalobu zamietol. Namieťa aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty dojednanej v Obchodných podmienkach. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil zmluvnú podmienku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a z tohto dôvodu žalobu zamietol v tejto časti. Má za to, že účasť vedľajšieho účastníka na pojednávaní a jeho právne argumenty počas celého súdneho konania boli opodstatnené, úkony boli účelne vynaložené. Poukázal na obsahové nedostatky zmluvy. Súd síce prihliada na neprijateľné podmienky, alebo premlčanie ex offo, avšak zhodnotenie určitých zmluvných podmienok ako neprijateľných, alebo kvalifikované vznesenie námietky premlčania, hlavne posúdenie, kedy sa v prípade nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán jedná o nerovnováhu značnú podľa § 53 OZ, alebo posúdenie podmienok zmluvy odporujúcej dobrým mravom je vecou úvahy a právneho názoru vedľajšieho účastníka, ale aj súdu. Preto aj upozornenie na neprijateľné podmienky, námietku premlčania alebo iné kvalifikované právne hodnotenie v spotrebiteľskej zmluve vedľajším účastníkom treba považovať za účelný úkon. K trovám sa vyjadril aj Ústavný súd SR v náleze z 15. októbra 2014 pod sp. zn. III ÚS 457/2014-27. Opodstatnenosť trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka potvrdzuje judikatúra napr. uznesenie KS Prešov z 28. marca 2012 pod sp. zn. 7 Co 34/2012, uznesenie KS Banská Bystrica z 09. augusta 2012 sp. zn. 15 Co 169/2012, uznesenie KS Banská Bystrica z 25. apríla 2012 sp. zn. 17 Co 87/2012, uznesenie KS Banská Bystrica z 30.07.2012 č.k. 13 Co 193/2012 a ďalšie. Vzhľadom k uvedenému žiadal rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť a zaviazat žalobcu k náhrade trov odvolacieho konania vo výške 109,64 eur.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skončatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. h) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením vyhlásenia termínu rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p., dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je iba čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky, aby bol rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti istiny, uplatnených úrokov z omeškania potvrdený a v ostatnej zamietajúcej časti uplatnenej zmluvnej pokuty a v závislom výroku o náhrade trov konania zrušený a vrátený súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody, s prihliadnutím na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či v danom prípade správne súd rozhodol, ak nepriznal žalobou uplatnený nárok žalobcu v časti o zaplatenie istiny v sume 2.082,48 eur so 4,025 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.082,48 eur od 28.11.2011 do zaplatenia a v časti zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne a ročným úrokom z omeškania vo výške 4,025 % zo sumy 53,93 eur od 25.1.2011 do 27.2.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.2.2011 do 30.3.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 16,57 eur od 28.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.5.2011 do 28.6.2011, zo sumy 16,57 eur od 25.8.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.9.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.10.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.11.2011 do 6.2.2013, zo sumy 2.157,20 eur od 28.11.2011 do 6.2.2013, z dôvodu, že dojednanie o úrokoch je v rozpore s ust. § 39 OZ a vzhľadom na to, že zmluva neobsahovala zákonom predpísané náležitosti súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil a to v časti, kde súd zamietol žalobu žalobcu v časti o zaplatenie istiny 2.082,48 eur so 4,025 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.082,48 eur od 28.11.2011 do zaplatenia a ročným úrokom z omeškania vo výške 4,025 % zo sumy 53,93 eur od 25.1.2011 do 27.2.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.2.2011 do 30.3.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 16,57 eur od 28.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.5.2011 do 28.6.2011, zo sumy 16,57 eur od 25.8.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.9.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.10.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.11.2011 do 6.2.2013, zo sumy 2.157,20 eur od 28.11.2011 do 6.2.2013, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v tejto časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu žalobcovi. K odvolacím námietkam žalobcu však udáva ešte nasledovné:

V preskúmanej veci bola medzi žalobcom a žalovanými uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere dňa 26.11.2010 kedy bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 792,34 eur, ktorá suma bola v skutočnosti žalovaným vyplatená, pričom podľa úverovej zmluvy poskytnutá čiastka úveru predstavovala sumu 1.050 eur a ktorý úver sa žalovaní zaviazali zaplatiť v splátkach v počte 48 po 53,93 eur mesačne podľa splátkového kalendára. V liste zo dňa 6.11.2011 žalobca zaslal žalovanej v 1. rade oznámenie o zosplatnení celého dlhu z dôvodu, že žalovaní sa dostali do omeškania so splácaním úveru. Podľa Karty klienta bola žalovaným v skutočnosti vyplatená čiastka 792,34 eur, revolvingový úver im poskytnutý nebol. Žalovaní uhradili žalobcovi sumu 253,08 eur. Žalovaní pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy nevystupovali v rámci výkonu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, majú teda postavenie spotrebiteľov. Ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú treba aplikovať ust. § 52 a nasl. OZ a ust. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Závazok platiť úroky ako odplatu (cenu) za poskytnutie peňažných prostriedkov je podstatnou časťou zmluvy o úvere (§ 497 Obchodného zákonníka). Občiansky zákonník, zákon o spotrebiteľských úveroch, Obchodný zákonník, ani iné právne predpisy výslovne nestanovili maximálnu výšku úrokov zo spotrebiteľského úveru. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko i tu platí ust. § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a mravným princípom spoločenského poriadku. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa ust. § 3 ods. 1 OZ je úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade, vzhľadom na rozhodujúce okolnosti starostlivo posúdil, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov. Obmedzujúce kritérium, pokiaľ ide o výšku odplaty za poskytnutie úveru, obsahuje ust. § 53 ods. 6 OZ, podľa ktorého ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Úrok niekoľko násobne vyšší ako obvyklý, podstatne prevyšuje obvyklú odplatu na finančných trhoch. Pokiaľ aj súd prvého stupňa neuviedol, odkiaľ má informáciu o výške priemernej úrokovej sadzby, aj zo stránky K. sa dá zistiť aké boli v rozhodnom období úrokové sadzby v bankách. Hoci žalobca v danom prípade je nebankovým subjektom, dojednanie úrokov nemôže výrazne prekračovať úrokové sadzby oproti bankovým subjektom. V konečnom dôsledku však i tak, odvolací súdu považuje úver za

bezúročný a bez poplatkov, nakoľko zmluva o úvere neobsahuje náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z..

Zmluva o revolvingovom úvere sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pretože nebola dodržaná jej základná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy, t.j. 26.11.2010, teda neobsahovala výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa splátky mali priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok, nestačí teda uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 26.11.2010 takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej žalobcom za poskytnutý úver. Obdobne súd prvého stupňa správne dospel i k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje ani konečnú splatnosť úver (§ 9 ods. 2 písm. f) z.č. 129/2010 Z.z.). Na vyjadrenie konečnej splatnosti úveru tak ako to uvádza žalobca nepostačuje uvedenie dátumu poslednej splátky v oznámení veriteľa o schválení úveru, ale zákon jasne hovorí o konečnej splatnosti úveru, ktorú má obsahovať zmluva o revolvingovom úvere a z ktorého má jednoznačne vyplývať presné určenie konečnej splatnosti úveru, to je ktorým dňom, mesiacom a rokom nastane konečná splatnosť úveru. Nakoľko z predložených listinných dokladov vyplýva, že zmluva o revolvingovom úvere presnú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a konečnú splatnosť neobsahovala, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda v hodnote poskytnutej sumy.

Preto vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa v časti kde súd zamietol žalobu žalobcu v časti o zaplatenie istiny 2.082,48 eur so 4,025 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.082,48 eur od 28.11.2011 do zaplatenia a ročným úrokom z omeškania vo výške 4,025 % zo sumy 53,93 eur od 25.1.2011 do 27.2.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.2.2011 do 30.3.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 16,57 eur od 28.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.5.2011 do 28.6.2011, zo sumy 16,57 eur od 25.8.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.9.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.10.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.11.2011 do 6.2.2013, zo sumy 2.157,20 eur od 28.11.2011 do 6.2.2013 odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Žalobca si žalobou uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne zo sumy 53,93 eur od 25.1.2011 do 27.2.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.2.2011 do 30.3.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.3.2011 do 27.4.2011, zo sumy 16,57 eur od 28.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 53,93 eur od 25.4.2011 do 30.5.2011, zo sumy 16,57 eur od 31.5.2011 do 28.6.2011, zo sumy 16,57 eur od 25.8.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.9.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.10.2011 do 6.2.2013, zo sumy 53,93 eur od 25.11.2011 do 6.2.2013, zo sumy 2.157,20 eur od 28.11.2011 do 6.2.2013. Súd žalobu aj v tejto časti zamietol, ale v odôvodnení rozsudku nie je zmienka o tom, z akých dôvodov a preto v tejto časti je rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z citovaného § 157 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti samotného výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a jeho odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t.j. musí byť preskúmateľné.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je potom aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie citovaného ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a §157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07).

Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potom dôvodným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti žalobcom uplatnenej zmluvnej pokuty a v závislom výroku o náhrade trov konania, s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 mu vec v zrušenej časti vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne potrebné posúdiť nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, posúdiť jej dôvodnosť i s ohľadom na ust. § 53 ods. 1 a nasl. OZ a opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie riadne odôvodní podľa § 157 O.s.p..

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd o náhrade trov konania, podľa zásady úspechu v konaní, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.), pričom pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné posúdiť i účelnosť vynaložených trov u účastníkov.

Tento rozsudok bol prijatý v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.